

Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning
Kommunenheten
Maria Antonsson
103 33 Stockholm
fi.registrator@regeringskansliet.se

Er ref: Fi2015/05012/K
Vår ref: 16/2016

Stockholm 2016-05-02

Remissvar - Översyn av ersättning till kommuner och landsting för s.k. dold moms (SOU 2015:93, SOU 2014:78)

Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att avge yttrande över ovanstående och anför följande.

Sammanfattning

Svenskt Näringsliv avstyrker förslaget om sänkta ersättningsnivåer och anser att förslagen baseras på alltför osäkra beräkningar och bristande underlag.

Förändringar som får så stor påverkan på samtliga aktörer måste bygga på ett säkert underlag och kan inte baseras på bristande analyser och antaganden. Företagen, kommuner och landsting behöver förutsägbara villkor och en sänkt momsersättning påverkar förutsättningarna i pågående verksamheter och avtal.

Svenskt Näringsliv avstyrker således en förändring och anser att dagens system behålls och av detta följer att även en kompensation med en gemensam schablonersättning behålls. Svenskt Näringsliv vill dock påtala behovet av framtida förändringar inom ramen för dels aviserad översyn av svensk momslagstiftning och dels handlingsplanen för framtidens momssystem inom EU.

Utredningens förslag

SOU 2015:93

Utredningen har sett över den ersättning som kommuner och landsting får för dold moms vid upphandling av eller vid bidragsgivning till verksamhet inom sjukvård, tandvård, social omsorg, utbildning och vid hyra av lokaler för vissa boendeformer. Ersättningen för dold moms utgår enligt schablon och uppgår som huvudregel till 6 % av upphandlingskostnaden eller bidragsbeloppet (huvudregeln). Om det framgår att en viss andel avser lokalkostnad kan ersättning ges med 18 % för denna del och med 5 % för resterande del (18/5-regeln).

Utredningen gör bedömningen

- att ersättning även fortsättningsvis bör ske med en schablonersättning,
- att nivåer bör grundas på beräkningarna av kommunernas andel och inte på de privata utförarnas andel ingående moms och
- att det inte är lämpligt med differentierade schablonnivåer för de olika huvudområdena sjukvård, tandvård, social omsorg och utbildning eller för delområden inom dessa utan även fortsättningsvis bör ges med en gemensam schablon för samtliga huvudområden.

Utredningen anser att gjorda beräkningar indikerar att andelen ingående moms generellt är lägre än nuvarande schablonnivå men att det finns variationer mellan olika områden. Utredningen föreslår att ersättningen sänks från 6 till 5 % och att nivån på den schablonersättning som ges för andelen lokalkostnad enligt 18/5-regeln föreslås sänkas från 18 till 16 % för den andel som avser lokalkostnad och från 5 till 3 % för resterande del. Nivån för den schablonersättning som ges för lokalhyra för vissa boendeformer enligt 18-regeln föreslås sänkas från 18 % till 16 procent.

SOU 2014:78

Utredningen bedömer att det varken finns behov av eller är lämpligt att införa en särskild författningsreglering av ersättningsnivån för dold moms med avseende på verksamhet inom luftburen ambulanssjukvård.

Synpunkter

Utredningen pekar själv på¹ ett antal brister i beräkningar och underlag men anser att underlaget är tillräckligt för att kunna dra slutsatser om andelen ingående moms när verksamheten bedrivs av kommuner och landsting. Vad gäller andelen ingående moms hos privata utförare påtalar utredningen att underlaget är "alltför tunt för att resultaten ska kunna utgöra grund för annat än indikationer".

Svenskt Näringsliv anser att förslagen baseras på alltför osäkra beräkningar och bristande underlag. De föreslagna sänkta nivåerna kan inte motiveras vara mera korrekta än dagens ersättningsnivåer.

Förändringar som får så stor påverkan på samtliga aktörer måste bygga på ett säkert underlag och inte på bristande analyser och antaganden. Företagen, kommuner och landsting behöver förutsägbara villkor och en sänkt momsersättning påverkar förutsättningarna i pågående verksamheter och avtal.

Svenskt Näringsliv avstyrker således en förändring och anser att dagens system behålls och av detta följer att även en kompensation med en gemensam schablonersättning behålls. Med detta sagt vill dock Svenskt Näringsliv påtala behovet av framtida förändringar. Svenskt Näringsliv har i svar² till EU-kommissionen påtalat en rad olika problem med dagens momsregler.

¹ Sid 18

² 24 april 2014 Översyn av befintlig lagstiftning om mervärdesskatt för offentliga organ mm
http://www.svensktnaringsliv.se/material/skrivelser/oversyn-av-befintlig-lagstiftning-om-mervardesskatt-for-offentliga_587686.html

Svenskt Näringsliv anser att momsreglerna för bl.a. vård, skola och omsorg måste ses över inom ramen för dels aviserad översyn av svensk moms lagstiftning³ och dels handlingsplanen⁴ för framtidens momssystem inom EU.

Det svenska systemet med momskompensation till stat och kommun innebär att flera av de problem som andra medlemsstater upplever, inte är lika stora i Sverige. Däremot har företag inom vård, skola och omsorg länge påtalat en rad problem med gällande momsregler. Det huvudsakliga problemet för momsfri verksamhet är att företag saknar avdragsrätt för moms på sina kostnader. Idag tillhör den svenska skattesatsen på 25 % en av de högsta i världen. Detta innebär att en hög momskostnad (dold moms) uppstår för en aktör som saknar möjlighet till momsavdrag.

En hög momskostnad kan medföra att företag avvaktar med att göra nödvändiga investeringar och att företaget själv utför vissa tjänster istället för att köpa in tjänsten från någon som är bättre lämpad att utföra den. Svåra gränsdragningsproblem uppstår mellan vad som utgör momsfri respektive momspiktig tjänst. Dold moms och kaskadeffekter kan leda till ekonomisk ineffektivitet, påverka företagens produktionsbeslut och val av organisationsform. Momsfria transaktioner äventyrar även destinationsprincipen vid internationell handel, leder till en underbeskattning av konsumenter, en överbeskattning av företag och en beskattning av investeringar snarare än konsumtion, dvs. effekter som står i strid med det huvudsakliga syftet med en konsumtionsskatt.

”Mer självständighet för medlemsstaterna att välja sin egen momspolitik” uttalar EU-kommissionen den 7 april 2016 när handlingsplanen för framtidens momssystem presenterades. Svenskt Näringsliv anser att framtida regler måste byggas på de grundläggande ändamålen⁵ för momsbeskattning och vill i detta sammanhang särskilt lyfta fram följande ändamål.

En mervärdesskatt ska

- inte leda till kumulativa effekter eller dold skatt,
- inte verka konkurrenssnedvridande, vara neutral,
- vara samhällsekonomiskt effektiv, trygga sysselsättning, främja produktion,
- vara generell skatt, med få undantag/särregleringar,
- främja svenskt näringslivs internationella konkurrenskraft,
- leda till ett rationellt beskattningsresultat,
- vara enkel att tillämpa, praktisk tillämpbar och kontrollerbar och
- vara samhällsekonomiskt effektiv.

Ändamål som dagens regler för aktörer inom vård, skola och omsorg inte uppfyller.

³ Prop. 2015/16:1

⁴ COM(2016) 148, Action plan on VAT, Towards a single EU VAT area – Time to decide

⁵ Sid 9-10 Är mervärdesskatten en konsumtionsskatt eller företagsskatt? Pernilla Rendahl

Vidare vill Svenskt Näringsliv särskilt påminna om behovet att omgående korrigera Mervärdesskattelagen (1994:200) avseende följande.

2014-05-12 Slopa avdragsförbudet för stadigvarande bostad

Hemställan http://www.svensktnaringsliv.se/fragor/regelkrangel/momsregel-skapar-orimliga-konsekvenser_588573.html

2014-09-15 Korrigera förskottsreglerna vid frivillig skattskyldighet

Hemställan http://www.svensktnaringsliv.se/material/skrivelser/korrigera-forskottsreglerna-vid-frivillig-skattskyldighet-hemstal_598562.html

2014-12-16 Frivillig skattskyldighet vid uthyrning till vård/skola/omsorg

Hemställan http://www.svensktnaringsliv.se/material/skrivelser/hemstallan-momsade-lokaler-aven-for-foretag-inom-var-d-skola-omsor_606598.html

SVENSKT NÄRINGSLIV

Anna Sandberg Nilsson